

MILJØ-
DIREKTORATET

Status på bestandsregistrering og rovviltskader

Øyvind Skogstad
fagansvarlig rovviltdokumentasjon

Møte i Rovviltnemnda, Bodø, 7.mai 2024

Litt om Statens naturoppsyn (SNO)

- Statens naturoppsyn (SNO) er en avdeling i Miljødirektoratet.
- SNO er miljøforvaltningens operative feltorgan. Vi utøver myndighet etter lov om statlig naturoppsyn både på offentlig og privat grunn:
 - frilufsloven,
 - naturmangfoldloven,
 - motorferdselloven,
 - kulturminneloven,
 - viltloven,
 - laks- og innlandsfiskloven,
 - markaloven og
 - småbåtloven.
- De viktigste oppgavene våre er kontroll, informasjon og veiledning, i tillegg til registrering, dokumentasjon, skjøtsel og tilrettelegging.

Gaupespor i Rago nasjonalpark.

SNOs rovviltoppgaver

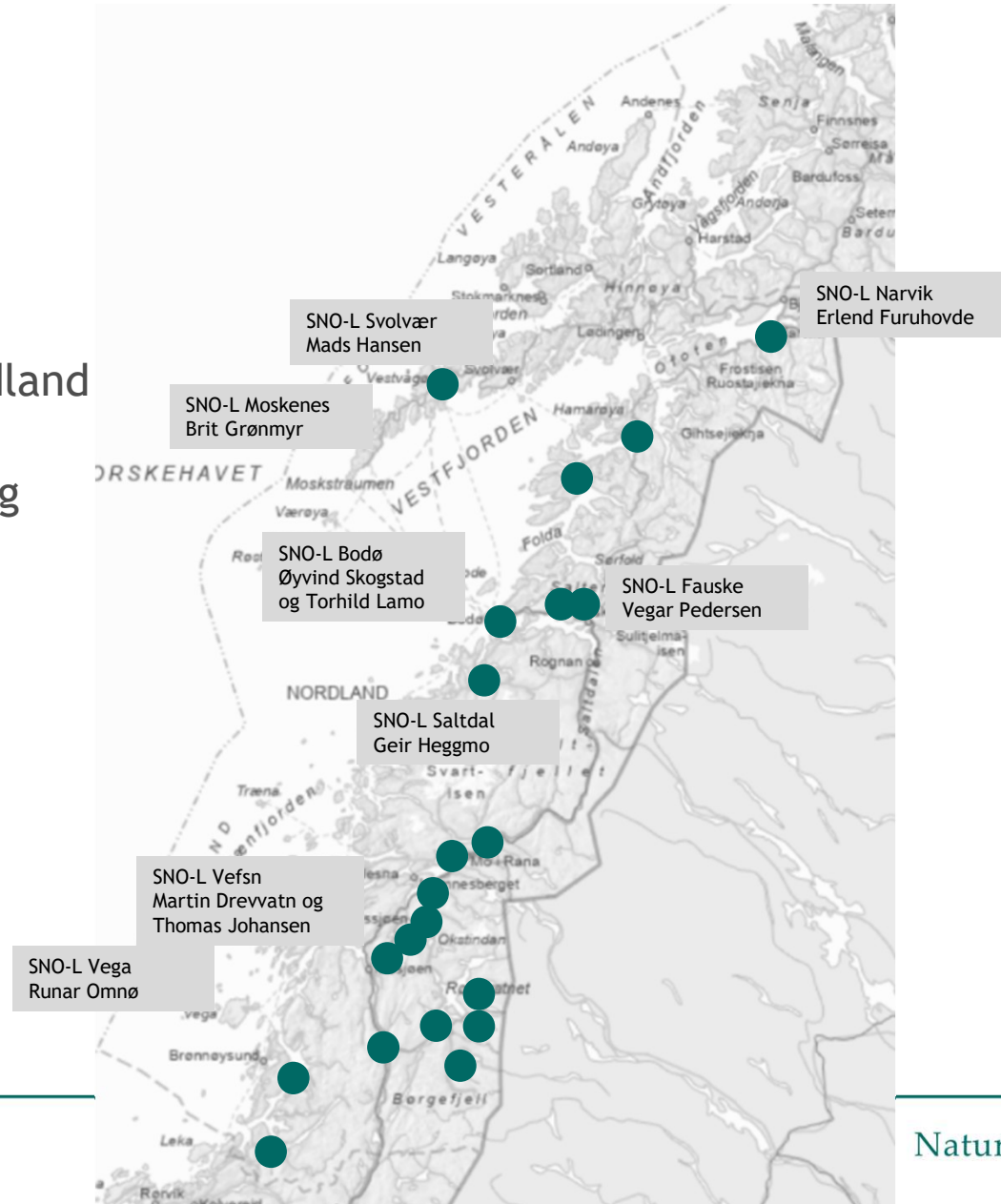
- Skadedokumentasjon (drifte rovviltkontaktnett).
- Forebygge miljøkriminalitet.
- Bestandsovervåking store rovdyr, inkludert kongeørn og fjellrev.
- Felling av rovvilt i offentlig regi.

Jervdrept rein på Saltfjellet

Hvem er vi?

- Ti ansatte ved lokalkontorer i Nordland
- 21 rovviltkontakter
- To nye ansettelses på vei (Narvik og Saltdal)

SNOs rovviltoppgaver

- Skadedokumentasjon (drifte rovviltkontaktnett).
- Forebygge miljøkriminalitet.
- Bestandsovervåking store rovdyr, inkludert kongeørn og fjellrev.
- Felling av rovvilt i offentlig regi.

Sporing av jerv i Fauske. Foto Øyvind Skogstad

Jerv – litt metodikken

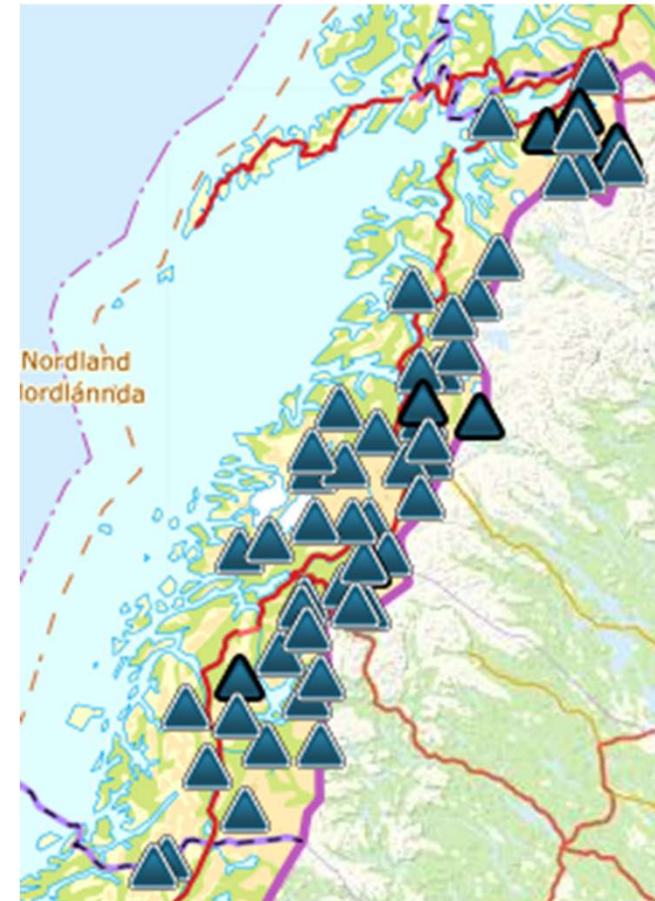
- Kontroll av kjente ynglehi/lokaliteter og innsamling av DNA.
- Yngletispene foretrekker de samme ynglehiene over år. Det utnytter vi i leitingen.
- Nordland har en lang historikk, og har flest kjente ynglelokaliteter i hele Norge.
- Registreringsperiode februar - mai.
- Tispene føder valpene i mars.
- Valpene følger tisepe i april/mai, og da kan man få dokumentert ynglinga.

Jervregistrering i Vefsn, vinteren 2020. Foto Vegar Pedersen

Jerv - oppdraget i vinter

- Over 50 ynglelokaliteter skal sjekkes iht metodikk.
- Samarbeid med nabofylker og län om grenseoverskridende lokaliteter.

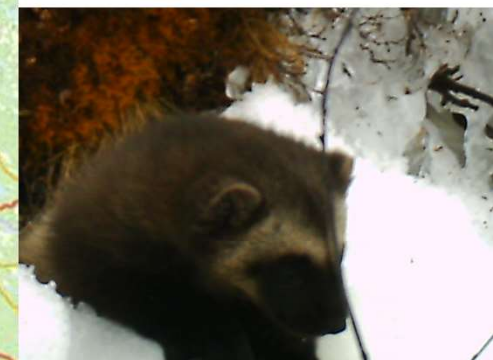

Kart: Kjente ynglelokaliteter i Nordland som skal sjekkes vinteren 2024. Kilde Rovbasen

Jerv – status per 6. mai

7 ynglinger:

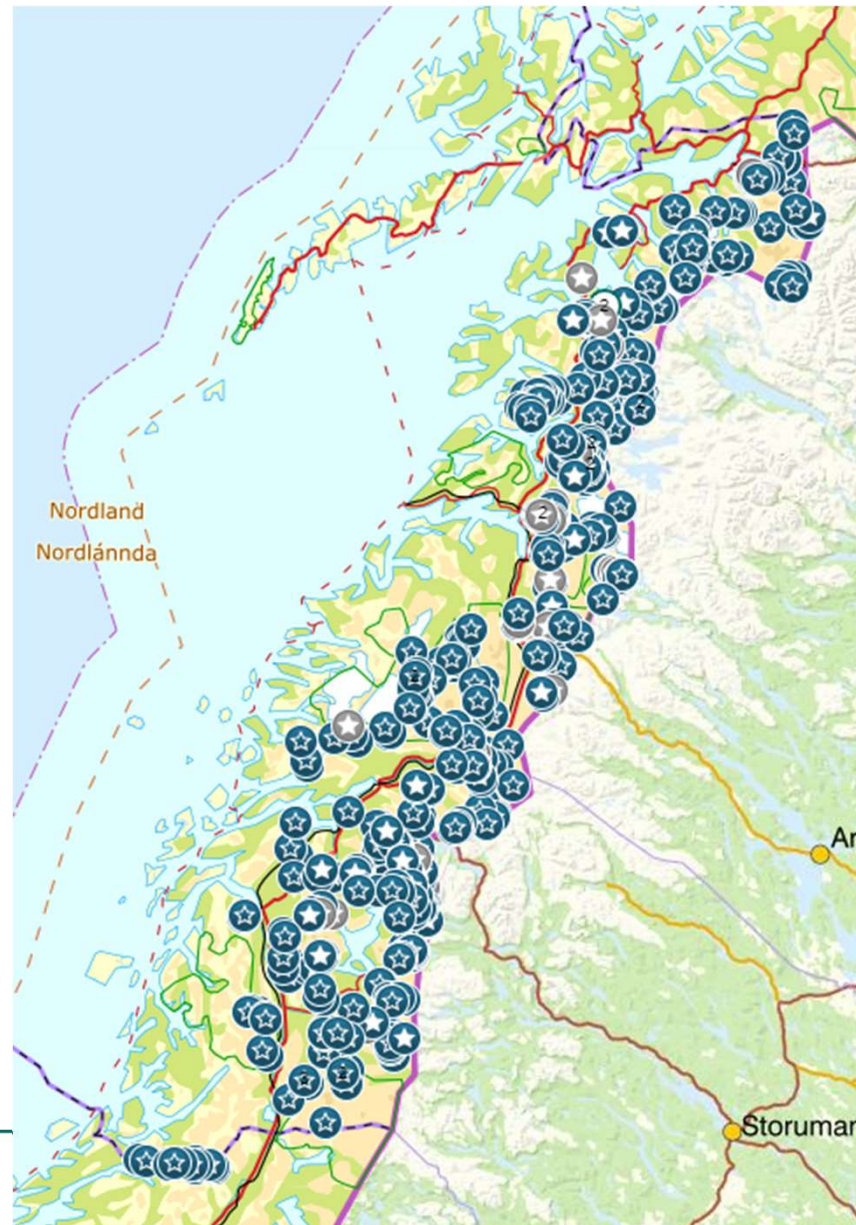
- Dokumentert yngling i Narvik (Skjomen) (hiuttak)
- Dokumentert yngling i Narvik (Skjomen)
- Dokumentert yngling i Narvik (Frostisen)
- Dokumentert yngling i Fauske (Balvatn) (infanticid)
- Dokumentert yngling i Saltdal (Balvatn)
- Dokumentert yngling i Rana (Ildgruben) (infanticid)
- Dokumentert yngling i Vefsn (Røssåga/Toven)

Fotos: Valper på hi i Saltdal og Vefsn.

Jerv - DNA

- 691 prøver registrert per 6. mai

Jerv - DNA

- Samlet inn til sammen 724 DNA - prøver fra jerv i 2023
- DNA-treff på 567 prøver.
Treffprosent på 78%
- I 2023 sesongen har vi DNA-treff på totalt 88 (81) individ
- Kjente individ = 53 (56)
- Nye individ = 35 (25)
- Vi finner flere DNA-jerver enn hva som beregnes ut fra yngledata (vinterbestand 63 ind. før yngling).

Tabell 4 Bestandsestimater for jerv fordelt på kjønn og region (Norge: rovviltregioner, Sverige: forvaltningsregioner og län) for overvåkings sesongen 2023. Tallene er basert på den geografiske posisjonen til estimerte midtpunkter for individene i bestanden. Bestandsestimater for de ulike områdene ble fremskaffet ved å slå sammen kjønnsspesifikke posterior fordeling. Avrundingsregler er årsaken til små avvik mellom total estimatene og summen av de kjønnsspesifikke estimatene fra tilhørende regioner. På grunn av at det ikke har vært heldekkende innsamling av DNA-materiale i Norrbotten er bestandsestimater for dette länet mindre pålitelige. Tall i parentes viser 95% bayesiansk kredibelt intervall. Se Milleret et al. (2023) for ytterligere detaljer. Estimaterne for Sverige og for begge landene samlet som inkluderer estimater fra Norrbotten uten omfattende innsamling er merket med *.

	Hunner	Hanner	Totalt
Totalt	632 (586-680)*	449 (422-477)*	1081 (1029-1137)*
Norge	236 (221-253)	148 (139-159)	385 (366-403)
Region 1	7 (3-12)	5 (1-9)	12 (6-18)
Region 2	4 (1-8)	2 (0-4)	6 (2-10)
Region 3	18 (14-22)	14 (12-17)	33 (28-38)
Region 4	1 (0-3)	1 (0-3)	2 (0-5)
Region 5	45 (39-51)	37 (33-41)	81 (75-89)
Region 6	56 (50-63)	36 (32-41)	93 (84-101)
Region 7	43 (39-47)	29 (25-33)	72 (66-78)
Region 8	62 (55-70)	26 (22-30)	87 (79-96)
Sverige	396 (358-437)*	300 (276-325)*	696 (652-742)*
Norra	331 (297-368)	236 (212-257)	566 (527-609)
Norrbotten	111 (90-130)*	73 (55-91)*	184 (157-211)*
Västerbotten	72 (60-84)	51 (44-58)	122 (108-137)
Jämtland	122 (107-135)	87 (79-96)	209 (193-224)
Västernorrland	27 (20-34)	26 (21-30)	52 (44-61)
Mellersta	65 (56-76)	64 (56-74)	130 (117-143)
Gävleborg	18 (14-22)	22 (19-26)	40 (34-46)
Dalarna	35 (30-41)	27 (23-32)	62 (55-69)
Örebro	2 (0-5)	3 (0-6)	4 (1-9)
Värmland	7 (4-12)	10 (6-14)	17 (11-23)
Stockholm	0 (0-1)	0 (0-1)	0 (0-1)
Uppsala	2 (0-4)	2 (0-4)	3 (0-7)
Västmanland	1 (0-3)	1 (0-3)	2 (0-5)
Västra Götaland	1 (0-3)	1 (0-3)	2 (0-4)
Södra	0 (0-2)	0 (0-2)	1 (0-2)
Södermanland	0 (0-1)	0 (0-1)	0 (0-2)
Östergötland	0 (0-1)	0 (0-1)	0 (0-2)

Jerv felt på SNO-opppdrag i vinter

- Hiuttak i Narvik (Skjmen rbd) 9. mars - tisper og tre valper
- To enkeltdyr (hannjerv) i Rana 17. og 19. mars

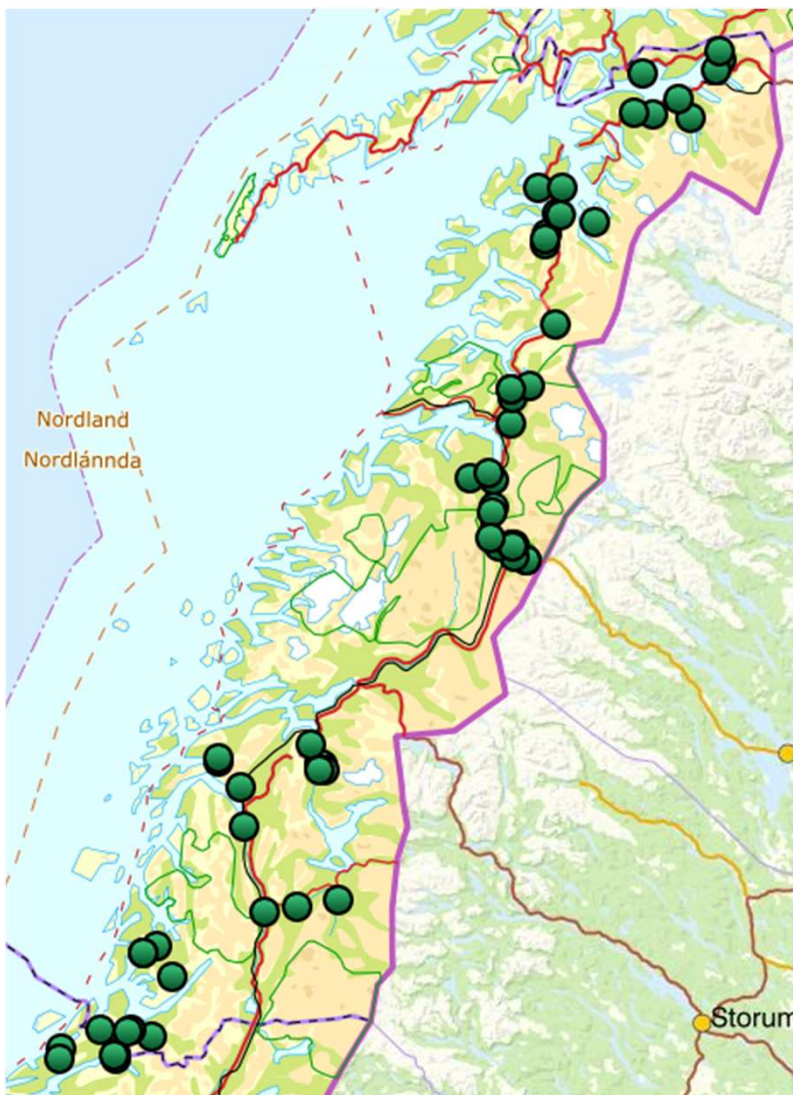

Gaupe – litt om metodikken

- Registreringsperioden er oktober - februar. Felles metodikk med Sverige.
- Baserer seg på tips fra publikum + noe aktiv sporing fra NJFF og SNO-L.
- Det er familiegruppene som skal telles, og det er krav til dokumentasjon.
- Avhengig av sporsnø.
- SNO foretar feltkontroll, og foretar en sporing på 1 eller 3 km som logges med GPS og dokumenterer med foto/film.
- Viltkamera-bilder kan også godkjennes, uten sporing.

Gaupefamilie avbildet på viltkamera i Saltdal. Foto SNO viltkamera

Kart: Dokumenterte spor/bilder av gaufamilier i Nordland 2023/2024. Kilde Rovbasen

- Snødekke over store deler av fylket deler av vinteren.
- 54 registreringer vurdert som dokumentert eller antatt sikker.
- Datamaterialet ligger hos Rovdata.
- Sluttrapport i juni.

Tabell 3. Antall familiegrupper av gaupe påvist før jakt i ulike forvaltningsregioner fra 2021 til 2023, samt gjennomsnittet for de tre årene.

Forvaltnings-region	Nasjonalt bestandsmål	2021 ¹	2022 ²	2023 ³	Gjennomsnitt
1	–	0	0	0	0
2	12	15,5	12	14,5	14
3	5	6	7	7,5	6,8
4	6	3	3	4,5	3,5
5	10	8,5	10,5	11,5	10,2
6	12	18	14	13	15
7	10	10	6	11,5	9,2
8*	10(4)	6(2)	6(0)	9(1)	7
Sum	65	67	58,5	71,5	65,7

*Tallene i parentes angir familiegrupper i Finnmark fylke.

¹ 2021

Region 2 deler en yngling med region 3. Denne er delt mellom regionene.

Region 5 deler en yngling med region 3 og en yngling med region 4. Disse er delt mellom regionene.

Region 7 deler to ynglinger med Sverige. Region 4 og 5 deler en yngling med Sverige. Alle disse er delt mellom landene.

² 2022

Region 4 deler to ynglinger med region 5. Disse er delt mellom regionene.

Region 4 deler to ynglinger med Sverige og Region 5 deler en yngling med Sverige. Alle disse er delt mellom landene.

³ 2023

Region 2 deler en yngling med region 4. Denne er delt mellom regionene.

Region 5 deler en yngling med region 3 og to ynglinger med region 4. Disse er delt mellom regionene.

Region 6 deler en yngling med region 7 og en yngling med Sverige. Disse er delt mellom regionene/landene.

Bjørn i vår

3.-5. april ved Trofors, opp mot
Austervefsna

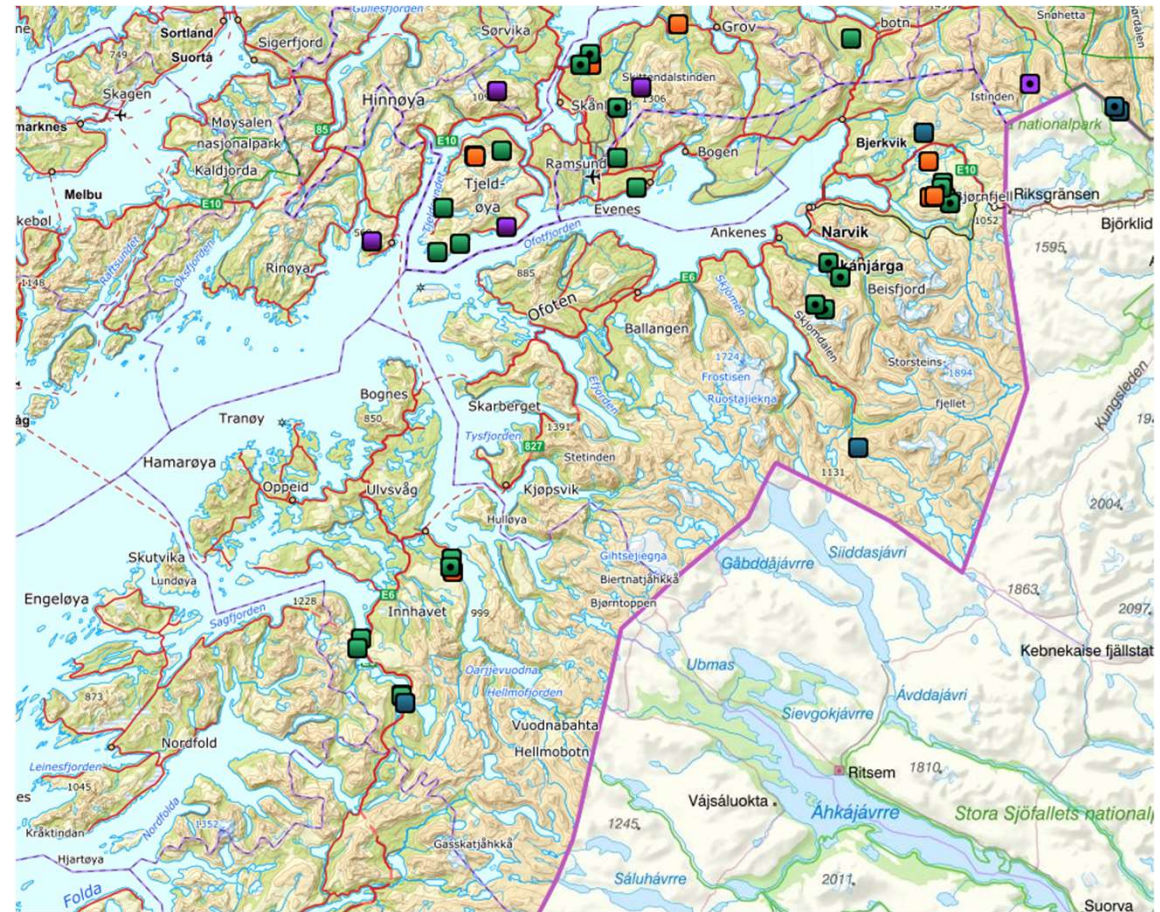
Kjent avgang av gaupe i vinter

- En voksen hunngaue påkjørt i Saltdal
- Tre voksne hunngauper skutt på skadefelling i Hamarøy, Saltdal og Beiarn.

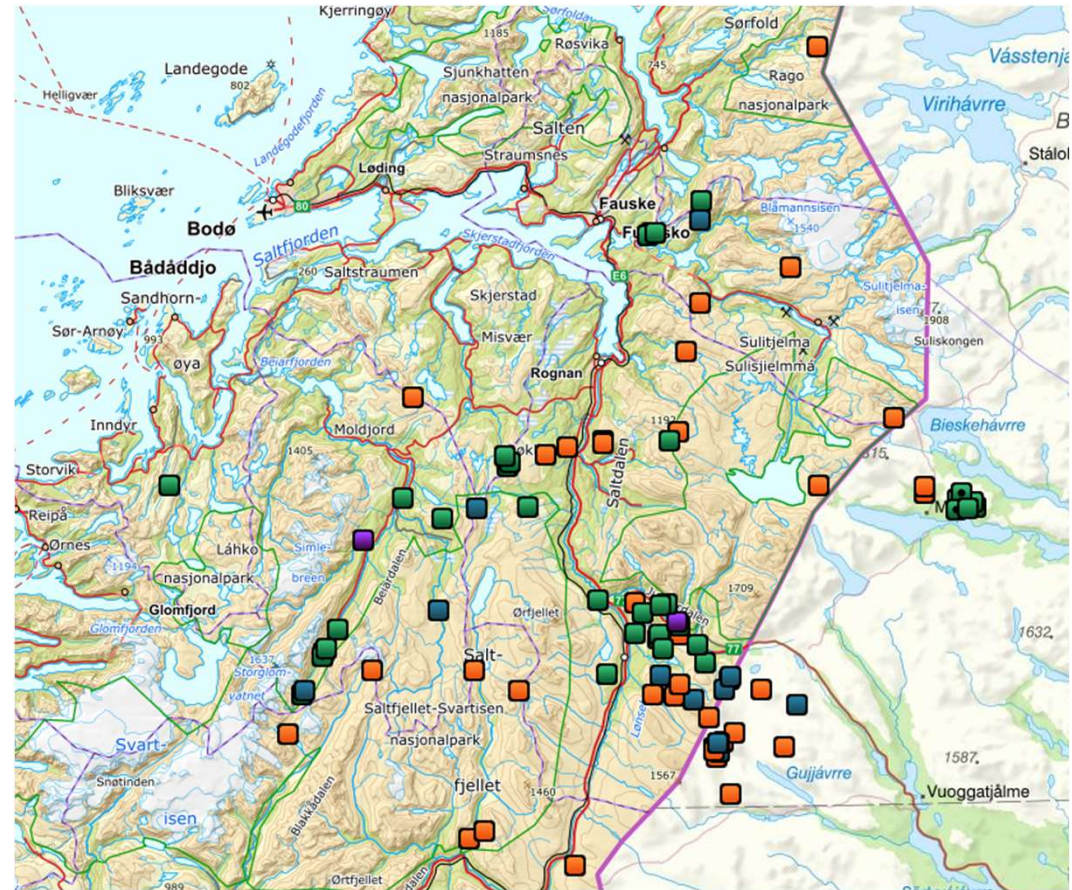
Påviste rovviltskader på rein i vinter

Ofoten og Nord-Salten

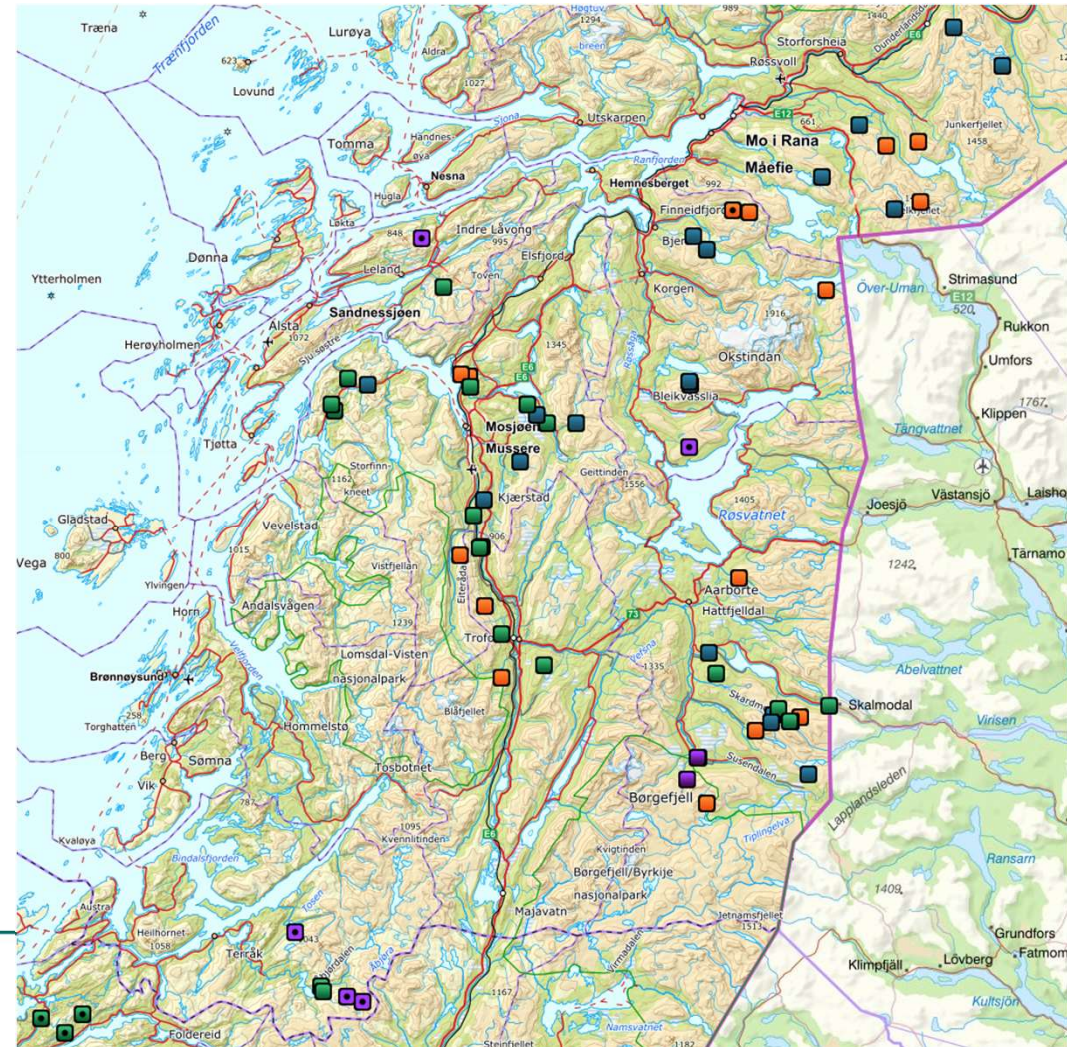
Påviste rovviltskader på rein i vinter

Salten

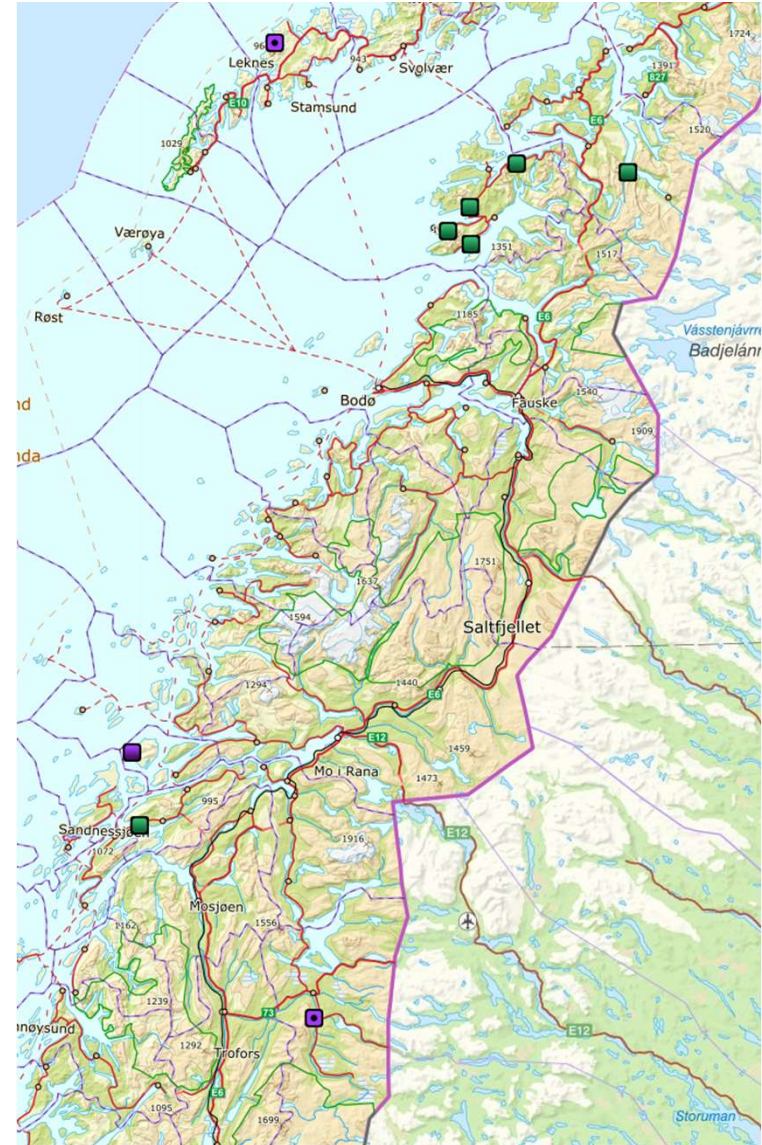

Påviste rovviltskader på rein i vinter

Helgeland

Påviste rovviltskader på sau i år

Takk for oppmerksomheten

